

FINNSAM-INFORMATION

Nr. 3 - Augusti / September 1995

Sommaren är samtidigt både avkopplande och hektisk. Ledighet, men ändå en hel del som man bara måste göras dessa få veckor. Hoppas att ni haft det bra och att ni kunnat njuta sommaren och de olika utbudet på finnskogarna, trots mygg och inledningsvis ojämnt väder.

Vill passa på att tacka Tímbonäs-Långnäs Byalag med Edit Hellberg och Rune Paulsson i spetsen, för det jobb de lagt ner med majkonferensen. Flera av oss var i trakterna för första gången och fick mycket intressant till livs.

Som ni ser av inbjudan blir nästa sammankomst i Östra Värmland. Har ni ideer om kommande platser - hör gärna av er till någon i ledningsgruppen !
Eftersom vi försöker alternera är nordligare finnskogsområden och Norge intressant för nästa år. Om intresset blir stort för Finlandsresan (svara på den medsända enkäten) blir det ev. ingen konferens hösten 1996.

I detta utskick hittar ni:

1. Inbjudan till FINNSAM-konferens i Gustava (Hagfors) den 29-30 sept. - anmälan före den 8 september !
2. Rapporter om FINNSAM's verksamhet och ekonomi -> protokoll m.m. från Gräsmark-konferensen.
3. Förslag till Finlandsresa i augusti 1996 + enkät.
4. Ny litteratur.

**Sällskapet Gustavaforskning inbjuder till:
Skandinavisk finnkulturkonferens
i Hagfors**

FINNSAM

- nätverket för de skandinaviska finnskogarna

Tema: Järnhanteringen och brukens inverkan
på den svedjefinska kulturen

Tid: 29 - 30 september 1995

Plats: Värmlandsgårdens Vildmarkscenter

PROGRAM:

FREDAG:

kl. 12.00

Samling på Värmlandsgården, LUNCH

kl. 13.00

**Utflykt till Sundsjön, Motjärnshyttan, platsen för
Sundsjöhyttan vid Finnhyttetjärn samt f.d.
Uddeholmshyttan.**

kl. 18.00

MIDDAG på Värmlandsgården

kl. 19.30

Kvällsprogram:

- information om Sällskapet Gustavaforskning.**
- om "C.A Gottlunds vandringar på Malungs finnmark"**
berättar Henry Matsson, Vansbro och visar bilder
- Stig Berg kåserar om bygden**
- kaffe och smörgås serveras under kvällen**

LÖRDAG:

- kl. 8.00 FRUKOST
kl. 9.00 "Hagforstrakten före finnarna"
"De första finska bosättarna och senare utbredning"
kl. 10.15 KAFFE
kl. 10.45 "Industrialiseringen: hyttorna, - stångjärnssmidet
och koncentrationen till Gustavsfors och Hagfors".
"Hur påverkades finnarna?"
kl. 12.00 LUNCH
kl. 13.00 Aktuella FINNSAM-frågor:
- bl.a. projektrapporter, Finlandsresan, deltagarnas
frågor och val av ledningsgrupp.
kl. 14.15 KAFFE
kl. 16.00 ca: AVSLUTNING
-

Kostnader:

Sammanlagt för deltagande fredag - lördag inkl. måltider,
kaffeservering och övernattning i 4-bäddsrum och stugor, ca: 550:-

Praktiska upplysningar:

VÄRMLANDSGÅRDEN ligger ca: 10 km nordost om Hagfors.
Skyltad avfart efter väg 246.

Utflykten genomförs dels med buss och dels med bil.

Det blir korta promenader i terräng, så ta med stövlar o regnkläder.

För mer information - kontakta:

Valter Berg tel. 0563 - 260 74 - kvällstid
Arne Östman tel. 08 - 88 18 93

OBS !

Anmälningstalong finns på annat blad i detta utskick.

Anmälan till FINNSAM - konferens i Gustavsfors (Hagfors) 29 - 30 sept.

Namn

Adress

☐ - deltar hela konferensen

☐ - deltar bara under dagen

☐ - övernattar ej

**Skickas före den 8 sept. till:
SÄLLSKAPET GUSTAVAFORSKNING,
GUSTAVSFORS, 683 91 HAGFORS.**

FINNSAM-konferensen i Bogen

Vårens FINNSAM-möte ägde rum i Bogens socken, Arvika kommun under tiden 12-14 maj. Ett femtiotal deltagare samlades på Tvällens värdshus vid middagstid fredagen den 12 maj. Rune Paulsson hälsade å arrangörerna Timbonäs-Långnäs Byalags vägnar oss varmt välkomna till västra Värmland.

Efter att ha avklarat hälsningsproceduren och intagit lunch med kaffe tog vi plats i bilarna, för att åka ut på bygden. Vi åkte till Bartelstorp, varifrån en vandring skulle ske på den gamla finnvägen mellan Kongsvinger i Norge och Sunne och Torsby i Sverige. Fram till 1850 fanns inga ordentliga vägar i den här trakten, så man fick lita till den här rid- och klövjestigen för alla transporter.

Givetvis gick vi bara en kort bit, ungefär 1,5 kilometer, efter finnvägen. Meteorologerna hade hotat med snö men istället sken solen från en klarblå himmel. Det var ändå bra att trä på sig stövlar för det var väldigt blött i markerna.

Promenaden gick upp mot Kullberget. Härifrån har man en hisnande utsikt över sjön Kymmen.

Efter en stunds hänförelse tågade vi vidare mot gården Kullen, där en nyreparerad torkria väntade på besök. Birger Nesholen berättade att rian ursprungligen är från 1700-talet, men att de flesta stockarna härrör från en loge i närheten. Ugnen är nygjord efter gammalt mönster.

Sedan gick vi ner till vägen igen för att åka mot Kammesmakk. Här fanns tid för lite avkoppling med en kaffekopp och några kakor. Ovanför byn ligger Skårebostan, en gång en av de rikaste gårdarna i trakten. Här förundrades vi inför stora stenmurar som inneslöt en sommarladugård av sten. Förr i tiden samlades boskapen in här på kvällen och mjölkades.

Klockan började närma sig halv fem, och det var tid att vända bilarna mot Lekvattnets hembygdsgård Karmenkynna. Här skulle middagen avnjutas. På sommaren hålls gården öppen för turister, och då serveras motti med fläsk. Passande blev det motti även för oss. Det är alltid lika gott tycker jag.

Rökstugan på Karmenkynna flyttades till platsen 1923. Den har senare tillbyggts med en svenskstuga. På anläggningen finns ett sjuttontal byggnader, särpräglade för trakten, tillkomna genom påverkan österifrån.

Mätta och belåtna återvände vi till Bogen, där kvällsprogrammet ägde rum på bygdegården. Det var lite svårt att hitta dit, men efter en stunds ivrigt letande fann vi huset. Här dukades borbordet upp, där de som ville sälja något kunde visa sina alster.

Lars Erik Risberg presenterade kortfattat bygdens historia. Tyvärr berörde han bara Bogens socken, så det blev ett väldigt snävt perspektiv. Inte heller visades några bilder från trakten, vilket naturligtvis kunde ha ökat intresset hos publiken. Han uppehöll sig mest vid Mitandersfors bruks inverkan på finntorpen under 1800-talet.

På Mitandersfors härskade under 1800-talets första hälft brukspatron Mitander, förebild till Selma Lagerlöfs Sintram i Gösta Berlings saga. Han tvingade finnarna att antingen flytta till bruket eller lämna bygden. Sedan rev han torpen. Vid Mitandersfors tillverkades spik som bl.a. exporterades till London. Emellertid ändrade han sig på äldre dar och lät anlägga väg till Bogen, bygga kyrka och skola i byn.

Ture Björk tog med gitarr över underhållningen och framförde visor av Axel Frithiofson, som han själv tonsatt. Han berättade också att han har målat tavlorna i bygdegården.

Händelser och skräror från finnskogen skildrade Lars Persson, ordförande i Gunnarskogs hembygdsförening. Han talade bl.a. om att förste finnen slog sig ned i Gunnarskogs socken 1610.

Sedan uppfördes några scener ur Gräsmarksrevyn, som exempelvis ett fiskafänge till allmänt skratt från publiken. Det flaxades med metspön över åskådarnas huvuden och det var nog lika bra att ducka lite. Kvällen avslutades med varm korv och kaffe, som Edith Hellberg med kökspersonal såg till att alla försågs med. Sedan åkte vi till Tvällens stugby, där vi skulle bo i 4-bäddsstugor intill den vackra sjön. Det var kyligt i huset men så småningom kom värmen och vi kunde sova lugnt och behagligt.

Lördagen den 13 maj

Frukosten intogs i stugorna innan samlingen skedde. Birger hade portionerat ut den till oss föregående kväll.

Gabriel Bladh inledde dagen med att redovisa delar av sin kommande doktorsavhandling. Han skall disputerat till hösten.

Gabriel undersöker hur och varför landskapet har förändrats från 1600-talet när finnarna kom till vår tid. Det geografiska området är Övre Fryksdalen, särskilt socknarna Östmark och Nyskoga. Han studerar även skogsfinnarna i förhållande till det svenska samhället.

Något han har kunnat iaktta med hjälp av tiondelängder, är att svedjebruket har haft störst betydelse under kolonisationstidens första decennier. Det skall bli spännande att ta del av den färdiga avhandlingen.

Sedan fanns det tid för deltagarnas egna inlägg. Staffan Fenander, chef för Torsby Finnkulturcentrum, upplyste om att Richard Brobergs rikhaltiga boksamling håller på att läggas in på data. Den blir sedan sökbar via bibliotekens nationella söksystem. Han tipsade även om finnskogsfestivalen som äger rum i Torsby under Kristi Himmelsfärds-veckan.

Olle Bylander passade också på att säga några ord. Han studerar bouppteckningar från 1700-talet och framåt, för att se när finnen blir svensk eller norsk. Det kan avläsas med hjälp av attribut, som t.ex. finnplogen, finnslåden och konamn. Olle ville få reda på om någon stöter på dessa företeelser i andra bygder.

I samlad trupp för vi sedan till Tvällens värdshus för att äta lunch. Tillbaks på bygdegården ägnades tiden åt FINNSAM-ärenden. Vid fyratiden avslutades konferensen formellt och värdarna avtackades.

En representant för Sunne kommun tackade oss för att vi hade kommit i så stor skara. Hon sade sig vara imponerad över det enorma intresse som visas för finnarnas historia i Skandinavien. Edith Hellberg ansvarade sedan för middagen som serverades.

Turen gick efter maten till Bogens kyrka, där kyrkvaktmästare Lars Erik Risberg tog emot. Han visade kyrkan, byggd 1850 genom brukspatron Mitanders försorg. I kyrkan finns även ett porträtt av Mitander. Den tavlan får inte flyttas, för då händer olyckor sägs det.

Efter kyrkbesöket gjorde jag och två personer till en privat utflykt till Mitandersfors för att se resterna efter bruket. Det var dock enbart lämningarna, kanske av smedjan kvar. Bruksherrgården används numera till konferenscenter. Platsen är vackert belägen med vid utsikt över Varaldsjön in i Norge.

Det fanns möjlighet för de som önskade att stanna kvar en extra dag, för att besöka någon mer intressant plats. Jag sällade mig till den gruppen. Jan-Erik Wik stod tillsammans med några andra spelmän för underhållningen på lördagskvällen. Till dragspel och fiol sjöng han visor från Hälsingland och lite Dan Andersson m.m.

Jan-Erik kommer från Ångermanland, och därför läste han historier av Nicke Sjödin. Emy Lindgren från trakten bidrog även till förströelsen genom att läsa berättelser av Jac Edgren. Det här var en väldigt trevlig kväll med en uppsluppen stämning.

Söndagen den 14 maj

Efter en natts sömn, frukost i stugorna och med bagaget lastat i bilarna lämnade vi stugbyn. Det hade börjat snöa och snöfallet tilltog så småningom mer och mer. Nu var vi bara ett tiotal personer kvar som for för att se Ritamäki finngård.

Vi parkerade fordonen vid sjön Lomsen och gick till fots upp mot Ritamäki. Det var kallt med gummistövlar när termometern bara visade ett par grader. Det här var tredje gången jag besökte Ritamäki, men första gången i snöoväder.

Guiden, som hade tagit sig hit enkom för vår skull, tog emot oss i stugan. Ritamäki, ett byggnadsminne av riksintresse, är av den ålderdomliga och genuina varianten av finngård. Så här bodde de vanliga människorna i trakten förr. Boningshuset består enbart av en stor rökstuga och en liten kåve med spis av vanlig modell.

Gården var bebodd till 1964, då Henning Jansson lämnade den sista bebodda rökstugan i Skandinavien. Den eldades hela tiden på sedvanligt sätt. På gårdsplanen finns även en handfull andra små grå timmerbyggnader. I en av dem fann vi åttabladsrosor. Det är magiska symboler med åtta spetsar. Sådana märken skulle skydda gården och dess invånare från allt ont.

Så småningom traskade vi genom skogen ner till bilarna igen. Det var väldigt mycket snö och halt på sina ställen. Vägarna var svårframkomliga p.g.a. den myckna snön som fortsatte att falla ymnigt. Vi tog oss fram till Lomstorp för att bese en bastu.

Den är av sent datum, troligen byggd vid sekelskiftet. Bastun används alltså alltjämt att bada i. Det är en av få bastur på finnskogen som ännu nyttjas för det ändamålet. Efter Lomstorp styrdes kosan mot Lekvattnet, där vi sedan skiljdes för att åka åt olika håll.

För FINNSAM återgivet av Tor Eriksson.

Protokoll fört vid överläggningar om FINNSAM - verksamheten i Bogens bygdegård, lördag 9 maj 1995

Förhandlingarna leddes av Birger Nesholen, Grue.
Protokollet är fört av undertecknad, Bo Hansson, Borlänge.

Ekonomi:

FINNSAM:s ekonomi redovisades enligt *bilaga 1*. Redovisningen samt övriga vidtagna åtgärder t.o.m. 3 maj 1995, liksom att-satserna godkändes av konferensen.

Översättningsprojektet:

I Västernorrland har man "Tjuvstartat" med att själva till tidskriften "Finnbygdsbladet" översätta "sina" delar av David Skogmans reseskildringar. Ett tänkbart projekt kan vara att fortsätta och komplettera dem.

Annars är framför allt Maud Wedin som föredrog rapporten väldigt intresserad av att översätta delar av det unika intervjumaterialet med Kajsa Vilhuinen. Hon menade också att det ligger i tiden att få del av allmänna medel för projekt om kvinnor.

Det hittills gjorda arbetet visar att det är nästan omöjligt att få kostnader täckta för lön, arvode etc. men möjligen lättare för tryckning och andra kostnader. Därför bör vi inrikta oss på kortare artiklar typ antologi för att få fler att jobba med det ideellt och samla ihop till en helhet för tryckning.

Gruppen som också består av Staffan Fenander, Tuula Eskeland, Birger Nesholen och Bo Hansson är intresserade av att få in fler tips och förslag.

Byggnadsinventering:

Maths Östberg, Skålsjögården redovisade sitt fortsatta arbete med kartläggning av befintliga finska byggnader i Sverige och Norge: rior, bastur och rökstugor.

I dagsläget har han noterat och bekräftat 242 st. Av dessa är drygt hälften bastur. Han redovisade också att en östfinsk ria på ett unikt sätt byggnadsminnesförklarats i svensk-bygden Bergsjö, Hälsingland.

Birger Nesholen fyllde på med sitt uppföljningsarbete som består av fotografering, uppmätningar och annan dokumentation, som tyvärr inte kan följa Maths höga tempo. Ambitionen är att så småningom publicera materialet. Frågan är när ???

Maths gjorde en speciell genomgång av de finska byggnaderna i Gräsmarks socken med närområde.

Forskarkatalogen:

Christer Nilsson, Karlstad redovisade arbetet med att skapa en forskarkatalog över de som intresserar sig för den svedjefinska kulturen. Den första upplagan - maj 1995 - med uppgifter på 50 personer delades ut till de närvarande och kommer att sändas till de som lämnat in uppgifter. Katalogen är upplagd både som förteckning på ämnen, områden och personnamn. Den skall nytryckas efterhand som nya uppgifter kommer in. De som själva lämnat in uppgifter får den, medan andra kan köpa den för 30:- inkl. porto.

Svedjefinnarna var inga fattiglappar

I Kammesmakkk bodde Gräsmarks rikaste bonde

TIMBONÄS (FB). Finn-skogens folk fick arbeta hårt, men de fick också lön för mödan.

— I Kammesmakkk i Timbonäs bodde faktiskt Gräsmarks rikaste bonde på 1800- talet, så svedjebrukare lönade sig, berättar Edith Hellberg.

Nu är hon enda bofasta i Kammesmakkk, en liten by som hade sju gårdar som mest. Den ligger en kilometer norr om Kymmen.

I tisdags fick hon storfrämmande. Finnkulturkonferensen, som hölls under veckoslutet i Gräsmark, kom nämligen på besök, och ett 60-tal deltagare från hela Skandinavien bjöds på kafferep på gårdsplanen.

När vi åker mot Kammesmakkk ändrar landskapet karaktär och man får mer och mer känslan av vildmark och stor-slagen natur.

Finnskogen, står det på en stor träskylt vid allfartsvägen i jämnhöjd med Högfors. Det var hit upp, i Sunne kommuns nordvästra hörn, som Karl IX inbjöd finländare att slå sig ner i början på 1600-talet. Finland tillhörde Sverige på den tiden och det handlade därmed om ren inrikespolitik.

Slapp skatt

För finnar var faktiskt den enda skatten i Sunne kommun ett litet "eparadis".

— Alla som kom från Finland lockades med att slippa betala skatt i sex år, och Timbonäs blev befolkad av i stort sett bara finnar, berättar Edith Hellberg, som också är en av eldsjälarna i Timbonäs-Långnäs byalag.

Bördig jord av skog

Finnarna kunde nå bättre än alla andra, nämligen hur man förvandlar skogsmark till bördig jord.

— De som kom till Gräsmark och området runt Kymmen visste hur man svedjade. Granar högs ner och så brände man skogen.

— I askan såddes sedan finnrågen som gav väldiga skördar. En teknik som man förmodligen lärt sig av folk österifrån, säger Edith Hellberg.

Hennes anfader hette Povel Larsson-Kukkonen och kom år

Kveijen, som byggdes för att skydda boskapen mot vargar och björnar, är ett imponerande byggnadsverk av stora stenar. Birger Nesholen, Grue, Ove Kilstrom, Timbonäs, och Lars Persson, Arvika, spekulera i hur den användes.

1620 till Långnäs, som ligger fem kilometer söderut från Timbonäs.

Gott om spår

Än idag finns det gott om spår efter finnar som bröt mark i Gräsmarksbygden för över 300 år sedan.

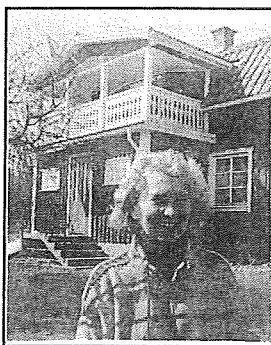
— Det finns stenmurar på skogen och fågator av sten. Vi har också en så kallad "kveij", en inhägnad av sten som man tog in boskapen i om natten, som skydd mot rovdjuren. Det fanns gott om björn och varg i Gräsmark på den tiden, berättar Edith Hellberg.

Trolldom

Man har också hittat märkliga stenar med inuggna stjärnor, och som man tror har en djupare innebörd.

— Hade man skjutit en björn, så sägs det att man smälte fett från björnen och droppade fett på stjärnan så att björnen inte skulle hämnas, säger hon.

Skårebostan, Bröta, Österbostan, Mellantoma, Klamma, Runkebostan och Kvambråten var namn på finngårdarna i Kammesmakkk.

Edith Hellberg är numera Kammesmakks enda bofasta invånare.

Det är på Skårebostans ägor som vi hittar kveijen, som Edith Hellberg talade om.

Gården ägs av Ove Kilstrom, Timbonäs, och vi träffar honom efter kafferepet.

— Kveijen användes som en slags sommarlagård, fast den har inget tak, förklarar han, alltså medan han följer oss på vägen för att visa hur den ser ut.

Liten fästning

Den är inte stor men liknar en mindre fästning. Boskapen skyddades av en och en halv

"Timbonäs & Långnäs Allehanda" är en uppskattad hembygdskrift som utkommer en gång om året. Här granskas den över kaffebordet av konferensdeltagare.

meter hög stenmur runt om, och som nästan var lika bred. Det höll rovdjuren på avstånd.

Idag är rovdjuren i skogen lättträknade och Ove Kilstrom går i stället en hård kamp mot förbuskningen som vill tränga sig på överallt.

— Vi använder får för att hålla undan vegetationen, förklarar han.

Kammesmakkk har klarat sig rätt bra, för lämningarna efter den finska invandringen står fortfarande kvar i ett öppet landskap, och det är en imponerande syn att se hur finnar

med den tidens teknik och kraftansträngningar lyckades göra stenmurar i det format som Kammesmakkk visar upp.

En stor tillgång

Det är en sevärdhet som hittills inte gått att hitta på någon framträdande plats i turistbroshyrerna. Med sakkunnig guidning, med de rätta kulinariska specialiteterna från finnskogens kök och annan genuin inrättning, skulle det kunna ge turismen en ny och äkta dimension i kommuner med finsk invandring för över 300 år sedan.

BENGT KRÖNSTRÖM

FINNSAM's ekonomi - maj 1995

FINNSAM's ekonomi är delad i två delar och består i praktiken av ett svenskt och ett norskt postgirokonto.

Detta är en redovisning av det svenska kontot 646 27 77 - 1:

Ingående kapital den 7 oktober 1994:		1.750:-	
 <i>Resultaträkning för perioden 7/10-94 - 3/5-95:</i>			
<u>Intäkter</u>		<u>Utgifter</u>	
Försäljning av 111 st		Kuvert	350:-
litteraturförteckningar	3.000:-	Kopior	200:-
Portoavgifter 122 st	6.120:-	Portokostnad	2.204:-
Ränteinkomster 1994	19:59	Överskott	6.385:59
	-----		-----
	9.139:59		9.139:59
 Utgående kapital den 3 maj 1995:		8.135:59	

Inför konferensen i Gräsmark har vi dessutom beställt tryckning av 200 st Litteraturförteckningar för försäljning och 100 st Forskarkataloger för utdelning, till konferensdeltagarna och informationsspridning. Dessa har ännu ej fakturerats. Beräknad kostnad: 3.500:-.

(en försäljning av hela upplagan ger en intäkt på 4.000:-).

RESA TILL SAVOLAX

FINNSAM

Studieresa i svedjefinnarnas spår med FINNSAM

Förslag till program för FINNSAM:s studieresa till Savolax i Finland

Söndag	?	resan startar
	18.00	Avfärd med färja från Stockholm mot Helsingfors
Måndag	09.00	Ankomst Helsingfors
		Dagen tillbringas på arkiv/muséer/Seurasaari/mm
	12.00	Lunch på karelsk restaurang eller liknande
		Inkvartering troligen på Hanaholmen
		Teaterbesök på kvällen
Tisdag	08.30	Avfärd
	10.30	Muurame bastusamling
	12.00	Lunch vid Muurame
	14.00	Besök på muséet i Jyväskylä
		Middag & kvällsprogram med kantele på Savotuvan Apaja
		Rökbastu och övernattnig vid Jämsä
Onsdag	09.00	Avfärd mot Rautalampi via Konnekoski
		Besök vid museet i Hankasalmi
	12.00	Lunch
	14.00	Peuran Museo i Rautalampi
		Savo-middag
		Föredrag eller dylikt på kvällen
		Övernattnig på Korholan Kartano
Torsdag	09.00	Avfärd mot Kuopio
	10.00	Besök vid Riuttala gårdsmuseum
	12.00	Lunch
	14.00	Besök vid museet i Kuopio
		Kvällsprogram med runosångaren Sampa
		Övernattnig på Korholan Kartano
Fredag	09.00	Förmiddagen tillbringas i Rautalampi/ev. besök vid ria
	12.00	Lunch
	13.00	Avfärd för rundtur Pielavesi - Pöljä - Lepikon torppa
		Övernattnig på Valamoklostret
Lördag	09.00	Avfärd tillbaka till Helsingfors
		Besök i Juva (Gottlunds-stenen) - Rantasalmi längs vägen
		Paus och fika/lunch vid Rihimäki
	18.00	Avfärd med färjan mot Stockholm
Söndag	09.00	Ankomst Stockholm
		färd hemåt

När passar det bäst att åka till Finland ?

I Gräsmark beslutades det att vi skulle undersöka vilken vecka som passade bäst för de som är intresserade av att åka till Finland.

Kryssa i den vecka som passar bäst !

Sänd in till samma adress som talongen på andra sidan - även om du inte ska med till Hagfors !

☐ vecka 32 - den 4 - 11 augusti

☐ vecka 33 - den 11 - 18 augusti

1996

Namn

Bostadsort

OB!

Detta är ingen anmälan, men vi vill ändå med hjälp av detta se hur stort intresset kan vara.

Invitasjon til kurs / samling omkring emnet:

**Bruk av lokal tradisjon i dans, sang
og musikk i skolen**

Målgruppe for kurset: Lærere på alle nivåer.

Tid: fredag-søndag 27.-29. oktober 1995.

Sted: Grue Finnskog.

Kurset tar utgangspunkt i sang-, musikk- og
dansetradisjonene på Finnskogen i Solør-Värmland.

Lærere på kurset:

Sinikka Langeland, Atle Lien Jenssen, Heidi Arild,
Tom Rustad, Ove Berg.

Arrangør: "Den vesle svarte æljen".

Interesserte kan ta kontakt med:

Heidi Arild, Bergervn. 43, N-2250 Roverud (tel. 62 82 68 64)

eller

Kari Nilsen, N-2265 Namnå (Tel. 62 94 44 34)

Nyutkommen litteratur:

"SVEDJEBRUK OCH RÖJNINGSBRÄNNING"

- red. Bo Larsson

Utgiven av Nordiska Museet efter ett symposium. Består av 13 olika debattinlägg om brännande av jord för odling. Medverkan av bl.a. Gabriel Bladh och Per Martin Tvensberg. 190 läsvärda sidor. Beställningsadress: Box 27820, 115 93 Stockholm.

"FRA DIGGASBORRÅ TIL DIGGASBEKKEN"

- Tuula Eskeland's doktorsavhandling om "finske stedsnavn på de norske finnskogene". En guldgruva för såväl de norska som de svenska finnskogarna med 1.568 plats-, naturnamn etc. och hur de uppkommit. Sammanlagt 276 sidor med källhänvisningar, register, namnpresentationer, språkuppbyggnad m.m.

Kan beställas från Gruetunets Museum, N-2260 Kirkenær eller köpas på FINNSAM-konferensen i Hagfors. (160 Nkr + frakt)

***"I GOTTLUNDS FOTSPÅR"* av Lars Lundin.**

En trevlig 108-sidig bok med fina bilder, många i färg.

Författaren följer Gottlunds fotspår på Orsa finnmark.

Lättläst, sakligt och innehållsrikt.

Beställs direkt av författaren på adress:

Kåsjö 5117, 820 40 Järvsö, tel. 0651-41661.